

H.M. 30.

Copy for p. 272 note

LAURISTON CASTLE
LIBRARY ACCESSION

MALLACHD NA MISG.

LEIS AN URR. IAIN DEÒRSA MACNÉILL;

Sgìreachd Chaldair.

1291

THA Facal an Tighearna, guth ar Coguis, agus fianuis Eachdraidh ag ràdh, Na bean ri, na blais, na làmhsaich an deòch a dh'fhàgas dearg do shùilean. An uair a thug Iehobhah Treun clann Israeil, mu'n cuairt air trì muillion pearsa, mach o 'bhi 'n an tràilleam 's an Eiphit, thug e an t-ainm nuadh so dhoibh SLÒIGH AN TIGHEARNA. Do dhà pheacadh gnìomh gràineil, iodhal-aoraidh agus misg, bha an sluagh so buailteach. B' iad so màthair-aobhair am bràighdeanais agus am bròin. A chum an glanadh o neòghloine nan iodhalan, agus a los an sàbhaladh o mhallachd nam misg, thug Dia, dhoibh Lagh Shinai, agus Reachd Bith-bhuan Seirbheis an Ionaid Naoimh. So briathran an Reachd chomharaichte so: "Agus labhair an Tighearna ri Aaron, ag ràdh, Na h-òl fion no deòch làidir, thu féin, no do mhic maille riut, an uair a théid sibh a steach do phàillion a' choimhthionail, air eagal gu'm faigh sibh bàs: bithidh e 'n a reachd bith-bhuan air feadh 'ur ginealach" (Lebh. x. 8, 9). Is cosmhuil gu'n robh a' mhisg air Nadab agus air Abihu, mic Aaroin, an uair a thug iad suas ann am fianuis an Tighearna teine coimheach. Bha 'n Eaglais aig an àm ud a' tòiseachadh; tìrus an fhàsaich, agus bha a Dia a tha 'n a theine dian-loisgeach a' teagasg di, nach feudadh i gnothuch a ghabhail ri peacadh sgriosail na misg. Tha e mar fhiachaibh air Eaglais an Dè Bheò, gus an là diugh, ùmhlachd a thoirt do'n Reachd Bhith-bhuan so. Ach, mo thruaighe! is e olc buaireasach na misg an t-Achan sanntach a tha ann an càmp na h-Eaglais fathast. So an euceart d' am bheil sinn a' toirt spéis 'n ar cridhe; agus air an aobhar sin, cha'n éisd an Tighearna ruinn. Nach doimheadach an ni e, gur h-e a their muinntir Dhamascuis ris a' mhisg *an galar Breatunnach!* Ann an India tha dà mhuillion gu leth (250,000,000) sluaigh. A thaobh an seana chreudan, tha 'n sluagh lionmhor so, air an roinn 'n an ceithir buidheannan. Tha na ceithir creudan so a' toirmeasg misg. Bha na h-Innseanaich ghleusda, gheur-chuiseach so 'n an cinneach neo-mhisgeach, gus an do ràinig luchd-leanmhuinn Chriosd iad. Thug sinne dhoibh am *Biobull* agus am *Botul*. Tha iad a' cur cùl ris a' Bhìobull, a chionn gu'm bheil sinn a' deanamh tràillean dhiubh, agus 'g an sgrios leis a' bhuideal uisge-bheatha. Nach cianail an ni e, gu'm bheil an Crùn Breatunnach agus an Eaglais Chriosduidh le an gnìomh, agus le an gnùis, 'n an clachan-tuislidh, agus 'n an carraigeon-oilbheim do chraobh-sgaoileadh an t-soisgeil ann an tirean céin. Ach tha'm fìor shoisgeulaiche a nis aig a' bhaile, agus o'n bhaile a' cur cùl buileach ris gach seòrsa deòch làidir, agus a' cur chomunn stuamachd air an cois a tha 'n an cliù do'n Chreidimh Chriosduidh. B' ann 's a'

bhliadhna 1565 a ràinig soitheach Breatunnach o Africa America. B' e a h-ainm "Iosa." Air bòrd uirre, bha ceithir cheud tràill a ghoid i á Africa. B' e maighstir na luinge so *Sir John Hawkins*, a sgriobh 'n a leabhar cuimhne, gu'm b' e féin is làmhan a' bhàta so naoimh thaghta Dhia, agus air an aobhar sin gu 'n d' thug e dhoibh turus mara fàbharach. Gidheadh, ghiùlain am bàta so o Africa, agus dh'fhosgail i ann an America tobar bròin is bàis, maslaidh is mallachd, gus mu 'm b'urrainn Abraham Lincoln le aon sgriob d' a pheann, ceithir muillion tràill a chur mar sgaoil, an do chost e do America còig ceud mìle uaigh, tri cheud mìle saighdear leònta, tri cheud mìle bantrach, maille ri tri billion punnd Sasunnach de fhiachan. Tha sinn ag ainmeachadh ainm Iosa, mar chinneach agus mar Eaglais, ach cha'n 'eil sinn a' tréigsinn peacaidh na misg. Ma's e is anns an t-seadh so, nach stad sinn do a bhi a' lìonadh cupan ar n-aingidheachd le deòch làidir a' phuinsein, tha aobhar eagail gu'n òl sinn o làimh an Tighearna cuach a chorruidh, agus gu'm fàisg e a mach dhuinn deisgeanan cuaiche na ball-chrith. B' ann mar a bha Belsasar, rìgh Bhaibiloin, a mhòr-uaislean, a mhnathan, agus a choimhleabaich air mhisg, agus a dh'òl iad gu toibheumach fion às na soithichean òir agus airgid a thug 'athair Nebuchadnesar às an Teampull a bha ann an Ierusalem, agus a chliùthaich iad na diathan òir, agus airgid, umha, iarunn, fiodha, agus cloiche, gus an robh am buird uile làn de sgeith is de shalchar, a rinneadh iad 'n am biadh do'n bhàs gun iochd. Air a' cheart oidhche ud féin, leig Cirus, ceannard feachd Dhariuis, ruith rathad eile a dh' uisge na h-aimhne Euphrates air an robh Baibilon mòr air a thogail, agus air dha féin is d'a shaighdearan imeachd a steach ann an cladhan tioram na h-aimhne, ghlac iad am baile uaibhreach so ann an suain chadail na misg. Nach e Crìosd a dh' fheudadh a ràdh:—

“'S do luchd na misge ri àm pòit',
a' m' òran tha mi ghnàth.”

Oir tha e an còmhnuidh fìor gur; “An-aoibhinn dhasan a tha 'toirt air a choimhearsnach òl, a tha 'cur ris a' chupain, agus 'g a chur air mhisg mar an ceudna, chum gu'n amhairceadh e air a lònnochduidh. Tha thu air do lìonadh le nàire an àite glòire: òl thusa fòs, agus bitheadh do roimh-chraicinn air a leigeadh ris: riutsa pillear cupan làimhe deise an Tighearna; agus bithidh sgeith nàrach air do ghlòir” (Hab. ii. 15, 16).

Leugh Gnà. xx. 1; xxiii. 29-35; Isa. xxviii. 7; Ioel i. 5; Luc. xxi. 34; 1 Cor. vi. 10; agus thoir faineir na fìrinnean a leanas:—

1. *Tha Dèoch Làidir Mealltach.*—Treòirichidh bolgam gu botul, agus botul gu bàs, agus bàs gu breitheanas, agus breitheanas gu bròn bith-bhuan, oir cha sealbhaich misgear rioghachd Dhé. Ma gheibh cuartag Choire-bhreacain, aon uair greim air a' bhàta bheag, deothailidh i a steach i, gus fadheòidh an sluig a' chuartag i, agus am bi i air a tilgeadh a nìos 'n a mìrean briste. Nì mar so am misgear long-bhriseadh air a choguis, agus air a chreidimh.

2. *Nì a' Mhisg Amadan de Neach.*—Marbhaidh gaol a' ghloine gràdh athar is màthar, bràthar is peathar, fìr is mnatha. “Mionach an sporain spìolaidh e, le a ghob biorach a chriomas lom.” Mar a chostas an pòitear a chuid sgillinnean, tilgidh an t-òsdair air an òtrach e. “Is cealgach an nì fìon,” no mar a dh' fheudadh e 'bhi air

eadar-theangachadh, “Is fear-fanoid fìon.” Tha ’m misgear cosmhuil ri amadan a bhitheadh ’n a shuidhe air craoibh a dh’ fhàs a mach á bile creige mòire, agus tuath aige ’n a laimh, agus e a’ gearradh na craoibhe air an robh e ’n a shuidhe. Fadheòidh thuirt e féin is a shuidheachan a sìos do ’n gheòdha dhomhainn, dhorcha, agus cha ’n fhacas riamh tuilleadh e. B’ e Alastair Mòr na Gréig aon de ghaisgeich ainmeil an domhainn, ach rion an deòch làidir amadan dheth, agus bhàsaich e ann an cuthach mallaichte na misg.

3. *Bheir an Tòl Muinntir gu Bochdainn.*—Thig tigh a’ mhisgeir gu ’bhi ’n a nochd-laràich luim; oir tha cnuimh nach bàsaich, agus teine nach mùchar air greim a dheanamh air. Tha airgiod a’ phòiteir a’ dol ann an sporan tolltach. Chuir Satan a lìontan timchioll air. Bheò-ghlac e e gu ’bhi a’ deanamh a thoile. Chuir sinn féin cuairt air a’ Ghaidhealtachd agus air na h-Eileanan, agus chunnaic sinn gu’m bheil e a ghnàth fìor, gu ’n tig an grùdaire, an t-òsdair, agus am misgear, gu bochdainn. Feudaidd iad maoin a chàrnadh suas; ach bithidh camadh, bròn is bàs ’n an crannchur. ’S e an saibheas luach fola. Tha mallachd Dhé ’n a luidhe air. Sgrìob iad cruinn an òr le dò-bheairt, foill is fuil. Chaill bean, no mac, no nighean, no iad féin am beatha ris. Agus anns an dara, no anns an treas ginealach, thig iad gu ’bhi ann an acras, agus ann an tart, agus ann an lomnochdaidh, agus ann an uireasbhuidh nan uile nithean, ’n an uamhas, ’n an leth-fhacal, agus ’n an comharadh do mhuinntir eile. Nach fìor a thuirt an Lighiche Mac Lachainn ann an Di-moladh an Uisge-bheatha, mu fhear an t-ig.

“ Bidh esan cho spòrsail ’s a’ chlachan Di dòmhnaich,
Bho’n cheannaich e còta le pòiteir an dram;
Clann ceathairne còir ann, gun bhoineid, gun bhrògan,
’S nighean dubh an tigh-òsda le sròl air a ceann.
Cha’n òl mi deur tuille, cha dean mi ris fuireach,
Cha téid mi le furan an cuideachd mo chall;
’Nuair chluinneas mi’n deòch ud ’g a h-éigheach le frogan,
Bidh iallan mo sporain ’g an roladh gu teann.”

4. *Tha ’n Tòl a’ Dorchadh na Tuigse.*—Tha so air a dheanadh ro shoilleir ann an Eachdraidh Turus a’ Mhisgeir, le Iain òg Bunian. Ann an là Isaiab, bha ’m peacadh so cho cumanta, gus an d’ thuirt e, “Chaidh an sagart agus am fàidh a thaobh le dibh làidir, shluigeadh suas iad le fìon chaidh iad air seacharan le dibh làidir; chaidh iad ’am mearachd ann an sealladh, thuislich iad ann am breitheanas.” Mar a chuirear suas altair ’s an teaghlach do Bhachus dia an òil, cha ’n ’eil àite ’s an teaghlach cheudna aig altair do Rìgh Iosa. Thuirt Pòl ris na Corintianaich: “Cha ’n ’eil e ’an comas duibh cupan an Tighearna òl, agus cupan dheamhan. Cha ’n ’eil e ’an comas duibh comh-roinn a bhi agaibh de bhòrd an Tighearna, agus de bhòrd dheamhan.”

5. *Tha Déidh air an Ol a’ Marbhadh na Coguis.*—Mar a théid a’ mhisg a stigh, théid an reusan a mach. Mar a gheibh an dibh làidir sealbh air a’ ghoile, goididh i an eanchainn, agus ni i a’ choguis bodhar, balbh. Tha iadsan uile a tha ciontach de ’n pheacadh oillteil so, ’n an masladh dhoibh féin, agus ’n an cunnart do mhuinntir eile. Tha iad cosmhuil ri bàta anns an stoirm, is i gun stiùir, gun chùmbaist, gun seòl, gun ràmh. Mar theine agus mar fhùdar ’s an aon tigh, is ionnan sin agus a bhi a’ tàmh ann am fàrdach a’

mhisgeir. Mar a tha tigh gun cheann rùisgte do na dùilean, mar sin tha 'm misgear le a choguis mharbh, gun fo dhion fola Chriosd, fosgailte do chorruich Dhé.

6. *Tha Tart a' Mhisgeir Dò-chasgaidh.*—Dealaidhidh e ri cliù is ri cloinn, ri comhfhurtachd na beatha 'tha 'làthair is ri dòchas na beatha maireannaich, a chum an t-anamian mi-nàdurra, mi-chéillidh, neo-thruacanta, féineil so, a riarachadh. Am bi am misgear a gheibh bàs a mach á Chriosd 'n a thràill do 'n phathadh phiantachail so gu sìorruidh? An neach a tha air Sàbaid is air Seachduin fo bhuaidh na misg, tha e cointach do 'n pheacadh antromaichte sin, a bhi a' druideadh an Spioraid Naoimh a mach o 'bhi a' strìth r' a anam. “Na bithibh air mhisg le fion, anns am bheil anabarr; ach bithibh air 'ur lìonadh de'n Spiorad.” Ie ar caraaid caomh “Fionn” ann an dàn nan Teampullach Gaidhealach their sinn:—

“ Bhi deanamh dhaoine stuama, fiachail,
'Se ar 'n iarrtas a's ar deòin.
Feuchaidh sinn ri daoine 'thèarnadh,
Tha 'n an tràillea aig an òl.”

Comhdhunadh.—Chithear mar a's trice an Eaglais agus an tigh-òsda, Tigh Dhé, agus sionagog Shatain faisge air a chéile. Is an-aoibhinn dhasan a chithear na's trice 's an tigh-thàirne, na ann an Tigh an Tighearna. Is an-aoibhinn dhasan a bheir an tòr do'n òsdair, agus an tùrn-odhar (fàirdein) do Chriosd. Is an-aoibhinn dhasan nach toir ach còig tastain 's a' bhliadhna do'n t-Slànuighear, agus a chuireas còig puinn chasach 's a' stop. Is an-aoibhinn agus a chuireas còig puinn chasach 's a' bhliadhna do Dhia a' bhiobuill, ach a bheir fichead punnd Sasunnach do dhiabhul a' bhuideil. Is an-aoibhinn dhasan a tha 'n a charaid do'n tigh ghrùide, agus 'n a nàmhaid do'n Tigh-ùrnuigh. Is an-aoibhinn dhasan nach leig sìos am botul, o ghràdh d'a bhràthair air son an do leig am Buachaille Maith sìos a bheatha. Is an-aoibhinn dhasan a ghràdhaicheas misg na mallachd, agus a dh' fhuathaicheas Mesiah nam beannachd. An neach nach bean do dhibh làidir, cha bhi e gu bràth 'n a mhisgeir. Agus an neach a tha a' beantainn rithe, na beanadh e rithe na's mò. Is e so a thèaruinteachd, agus an t-aon leigheas air a lèon. An neach a thug bòid, nach blais e am puinsean bàsmhor so tuilleadh, ath-nuadhaicheadh e a bhòid, agus abradh e:—

“ Do bhòide ta iad ormsa, 'Dhé:
'us locam dhuit-se cliù.
Oir m'anam bochd gu saor o'n bhàs
gu gràsmhor dh'fhuasgail thu:
'Us choimhead thu mo chosa fòs
o shleamhnachadh na's mò,
A chum gu'n gluaisinn ann ad làth'r
an solus dhaoine beò.—Salm lvi. 12, 13.”

